

Ika en Ibsen: het boze oog

Mikael Engström, Sylvia Weve (ill.) en Bernadette Custers (vert.)

Van Goor, 2011

Over het boek

Ika en Ibsen zijn beste vrienden, ze wonen tegenover elkaar en ze kijken uit naar hun eerste echte schooldag. Voor Ika wordt het een feest, maar Ibsen vindt er niets aan. De oudere jongens Jings en Jangs hebben het vanaf dag één op hem gemunt. Eigen schuld, dikke bult, zegt Ika, dan moet hij ook maar niet van die roze schoenen aan.

Aan de slag

Aanzet

Wat zie ik?

Toon de cover van het boek aan de leerlingen. In kleine groepjes verwoorden ze wat ze zien en waaraan ze denken. In grote groep worden de verschillende antwoorden met elkaar vergeleken. Laat de leerlingen zoveel mogelijk vrij om verschillende denkpijsten te verwoorden.

Muzische Vorming – 1 Beeld – 1.2

Gedicht over pesten

*Pesten, pesten, pesten,
Is het dan nooit gedaan?
Pesten, pesten, pesten,
Wat hebben ze eraan?
Al die stomme pesters
Zij vinden zich zo cool
Al dat stomme pesten
Wat heeft het voor doel?
Zij die worden gepest,
Laten soms een traan
Zij die anderen pesten,
Wens ik naar de maan;
Een wereld zonder pesten,
Zal dat ooit bestaan?
Als we er samen aan gaan werken,
Krijgen we het wel gedaan!
(Brecht Mombaerts, Zoutleeuw)*

Lees het gedicht rond pesten voor. Wacht daarna even, zodat het gedicht kan doordringen bij de leerlingen. Lees het gedicht nog een tweede (of zelfs een derde) keer voor. Zorg ervoor dat de leerlingen het gedicht goed begrepen hebben. Laat nadien de leerlingen reageren en stel enkele vragen:

- Wat vinden jullie van het gedicht?
- Is het waar wat er in het gedicht staat?
- Bestaat dat: een wereld zonder pesten?

Nederlands – 2 Spreken – 2.6

Verwerkingsactiviteiten

Enkele inhoudelijke vragen

Je stelt aan de leerlingen enkele vragen over de inhoud van het boek:

- Wie zijn Jings en Jangs?
- Wie is Hangende Hassan en wat maakt hij?
- Waarom pesten ze Ibsen?
- De titel van het boek is *Het boze oog*. Wat is dat eigenlijk? Hoe komt dit aan bod in het boek?

Nederlands – 2 Spreken – 2.5

Klasgesprek rond pesten

Je gaat wat dieper in op het onderwerp ‘pesten’. Je kan eventueel het gedicht nog eens voorlezen. Je stelt enkele vragen aan de leerlingen.

- Wat is pesten?
- Waarom wordt er gepest?
- Is pesten hetzelfde als plagen?
- Wat doe je als je weet dat er iemand gepest wordt?
- Hoe gaan Ika en Ibsen met het pesten van Jings en Jangs om?
- Wat doen ze uiteindelijk om van hen verlost te zijn?
- Kennen jullie iemand die al eens gepest werd? Wat heb je toen gedaan?

Nederlands – 2 Spreken – 2.6

De eeuwigheid

Hangende Hassan maakt in het verhaal een machine die eeuwig blijft voorlopen. Ika en Ibsen vragen zich in het verhaal regelmatig af wat de eeuwigheid nu eigenlijk is en hoelang die zou duren. Laat de leerlingen allemaal in een kring zitten. Je leest een stukje uit het boek even terug voor.

“Ibsen keek om zich heen in de klas waar steeds meer kinderen hun vinger opstaken en iets slims zeiden. Hij pijnigde zijn hersenen om zelf ook met iets slims op de proppen te komen. Hij stak zijn vinger op en Lena knikte hem toe. ‘De eeuwigheid’, zei Ibsen. ‘Weet iemand hoe lang die is?’” (p. 41, regel 15-19)

Stel dezelfde vraag aan de leerlingen en filosofer rond ‘de eeuwigheid’.

Nederlands – 2 Spreken – 2.6

De machine

Hangende Hassan maakt een hele grote en ingewikkelde eeuwigheidsmachine, de petromobiel. De leerlingen maken nu zelf ook een machine.

Eén leerling komt op een open plek in de klas of op de speelplaats staan. Die leerling is de start van de machine. De andere leerlingen komen erbij staan en worden allemaal een onderdeel van de machine. Ze beelden hun onderdeel uit en bedenken ook een geluid dat hun onderdeel maakt. Als alle leerlingen klaar staan, druk je op de startknop en begint de machine te werken. De leerlingen maken hun beweging en geluid bij hun deel van de machine. Bedenk ook samen met de leerlingen wat voor machine het is en wat die allemaal kan. Misschien zijn er wel functieknoppen of extraatjes aan de machine. Probeer die ook eens uit!

Muzische Vorming – 4 Beweging – 4.4

En verder

Anti-pestcampagne

Maak met de klas een schoolcampagne om het pesten tegen te gaan. Wat hebben ze daarvoor nodig? Bedenk bijvoorbeeld een goede slogan, maak enkele affiches. Misschien kunnen jullie ook wel een anti-pestlied maken?

Nederlands – 4 Schrijven – 4.2

Levensgevaarlijke roze schoenen

Ibsen heeft roze schoenen en Ika noemt het een levensgevaarlijke kleur. Vraag aan de leerlingen welke kleuren en schoenen zij mooi vinden.

De leerlingen ontwerpen nu zelf hun eigen schoen met levensgevaarlijke kleuren. Breng enkele verschillende schoenen mee naar de klas. Geef de leerlingen een groot tekenpapier en laat hen één schoen tekenen naar waarneming. Bied daarna verschillende materialen aan: wasco, verf, crêpepapier, tijdschriften, pastelkrijtjes, kranten, stoffen, wol... Laat de leerlingen hun schoen opvullen met verschillende materialen zodat ze een eigen 'speciale' schoen krijgen.

Muzische Vorming – 1 Beeld – 1.4